

Till Skolverket

Dnr 2023:21, 2020:1822

Remiss avseende förslag till föreskrifter med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset inlämnar ett **begränsat** remissvar till Skolverket gällande dnr 2023:21. Vi beklagar att vi inte har möjlighet att ge ett komplett remissvar på grund av knappa personella resurser, som i sin tur beror på vår ansträngda ekonomi.

Vi lämnar följande synpunkter i valda ämnen:

Historia,

På de olika betygsnivåerna finns det beskrivet hur de nationella minoriteternas historiska rötter i Sverige ska behandlas. Svenska Tornedalingars Riksförbund anser att det är att det är av yttersta vikt att alla de 5 nationella minoriteternas historia beskrivs ur flera aspekter, t.e.x. assimileringpolitiken för just vår minoritet och de långtgående konsekvenserna av den in i modern tid.

Religionskunskap

På ämnesnivå 2 står det i förslaget att ämnet ska behandla följande centrala innehåll;
– *”Religiösa föreställningar och praktiker hos urfolk i Sverige och i omvärlden”.*
- *Hur människors identiteter, tillhörigheter, gemenskaper och syn på till exempel frihet och ansvar kan formas i förhållande till religion och livsåskådning”.*

Religiösa föreställningar hos de fem nationella minoriteterna har var och en sin egen särprägel och behöver behandlas därefter. Ämnet religionskunskap bör därför beakta religiösa föreställningar och praktiker hos de 5 nationella minoriteterna i Sverige och omvärlden. Inom vår minoritet har t.e.x. Laestadianismen påverkat vår kultur och även varit en starkt bidragande faktor till att hålla meänkieli levande.

Samhällskunskap

STR-T anser att undervisningen i ämnet bör på alla nivåer inkludera kunskap om de nationella minoriteternas rättigheter och förvaltningsområdenas särskilda ansvar. Den historiska kontexten till minoriteternas rättigheter behöver också belysas.

Programstruktur för barn- och fritidsprogrammet

I utbildningen för barn- och fritidsprogrammet så bör det ingå vilka rättigheter barn som tillhör någon av de nationella minoriteterna har och vilket specifikt ansvar förvaltningskommunerna har.

Allmänt

STR-T ser det som viktigt med likvärdigt utrymme i ämnesplanen för samtliga minoriteter. Fördelningen måste vara balanserad för att spegla de nationella minoriteternas likvärdighet i det lagstadgade skydd för nationella minoriteter som samtliga omfattas av. Här behövs införas kunskap om nationella minoriteters lagstadgade skydd. Om skyddet i regeringsreformen, i de internationella överenskommelserna så som ramkonventionen och FN-konventionen. En beskrivning av civilsamhällets företrädande minoritetsorganisationer och deras påverkansarbete och kunskap om hur myndigheter och regering kommunicerar med de nationella minoriteterna behöver inkluderas.

Här ser STR-T att man bör inkludera nationella minoriteternas samhörighet och gemensamma nämnare med minoriteter internationellt. Exempelvis norska och finska kväner, finska tornedalingar, romer i Finland och övriga länder. Idag är det många som till exempel inte känner till innebörden av förvaltningsområden och innebörden av att en kommun är förvaltningskommun för ett nationellt minoritetsspråk. Att lyfta nyttan av flerspråkighet är nödvändigt och läkande med tanke på den historia med språklig och kulturell assimilering som påverkat minoriteterna. Det råder stor okunskap om minoritetens historia och kultur.

Agneta Heikki
STR-T

Inger Junkka
Ordförande STR-T

